

MC-109

May-2017

M.Com., Sem.-II**408 : Strategic Management**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે અને જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) વ્યૂહાત્મક સંચાલનની પ્રક્રિયા સમજાવો. 7
 અથવા
 જીવનધ્યેય (mission) એટલે શું? જીવનધ્યેયનાં લક્ષણ સમજાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેનાં જવાબ આપો : 4
 (i) વ્યૂહાત્મક નિર્ણય ઘડતર પર નોંધ લખો.
 (ii) ઉદ્દેશોના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
 (iii) આંતરદષ્ટિ (vision) હોવાના લાભો જણાવો.
- (C) એક-બે લાઈનમાં જવાબ આપો : 3
 (i) વ્યૂહાત્મક ઈરાદો એટલે શું?
 (ii) આંતરદષ્ટિની વ્યાખ્યા આપો.
 (iii) વ્યૂહરચના એટલે શું?
2. (A) વ્યવસ્થાતંત્રીય ક્ષમતા પરિબલો સમજાવો. 7
 અથવા
 ધંધાકીય સ્તરની વ્યૂહરચનાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો : 4
 (i) BCG શ્રેણિકનાં ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.
 (ii) SWOT વિશ્લેષણ વિષે તમે શું જાણો છો ?
 (iii) જી.ઈ. નવ સેલ મોડેલ BCG મોડેલ કરતાં કઈ રીતે ચડિયાતું છે ?
- (C) એક-બે લાઈનમાં જવાબ આપો : 3
 (i) પર્યાવરણીય સૂક્ષ્મ તપાસ એટલે શું?
 (ii) VRIO માળખું એટલે શું?
 (iii) સમાંતર એકત્રીકરણની વ્યૂહરચના એટલે શું?

3. (A) વ્યૂહાત્મક પસંદગીની પ્રક્રિયા સમજાવો.

અથવા

વ્યૂહાત્મક પસંદગીમાં વસ્તુલક્ષી પરિબલોની ચર્ચા કરો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેનાં જવાબ આપો :

(i) વ્યૂહાત્મક આયોજન અને કાર્યાત્મક આયોજન વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(ii) વ્યૂહાત્મક વિશ્લેષણ પર નોંધ લખો.

(iii) આકસ્મિક ઘટનાઓની વ્યૂહરચનાઓ શા માટે ઘડવામાં આવે છે ?

(C) એક-બે લાઈનમાં જવાબ આપો :

(i) કોર્પોરેટ પોર્ટફોલિયો વિશ્લેષણ એટલે શું ?

(ii) હરીફો વચ્ચેની હરીફાઈ એટલે શું ?

(iii) વ્યૂહાત્મક વિશ્લેષણની રીતો જણાવો.

4. (A) વ્યૂહાત્મક ધંધાકીય એકમોનાં માળખાની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

અથવા

વ્યૂહરચના અમલીકરણને અવરોધતા પરિબલો સમજાવો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :

(i) વ્યૂહરચના ઘડતર અને વ્યૂહરચના અમલીકરણ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(ii) કાર્યકારી અંકુશની પ્રક્રિયા સમજાવો.

(iii) નોંધ લખો : વ્યૂહાત્મક અંકુશ અને કાર્યાત્મક અંકુશ.

(C) એક-બે લાઈનમાં જવાબ આપો :

(i) વ્યવસ્થાતંત્રીય રચના એટલે શું ?

(ii) શ્રેણીય વ્યવસ્થાતંત્રીય માળખાનાં બે ફાયદાઓ લખો.

(iii) કાર્યકારી યોજના અને નીતિઓમાં કઈ બાબતો ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે ?

5. નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

(1) વ્યૂહરચના શબ્દનો ઉદ્ભવ _____ પ્રવૃત્તિમાં થયો.

(a) તબીબ

(b) ખાણ-ખનિજ

(c) લશ્કર

(d) ધંધાકીય

- (2) વ્યૂહાત્મક સંચાલન નીચે આપેલા કયા વ્યવસ્થાતંત્રીય માળખા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરતું નથી ?
- (a) કાર્યાનુસાર માળખું (b) શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર
(c) વસ્તુલક્ષી માળખું (d) ભૌગોલિક માળખું
- (3) વ્યૂહાત્મક ઈરાદો કોના માટે મહત્વનો છે ?
- (a) ટેકનોલોજીલક્ષી કંપની (b) વિશાળકાય કંપની
(c) નાના પાયાની કંપની (d) ઉપરના બધા જ
- (4) પર્યાવરણીય સૂક્ષ્મ તપાસ માટે કયું પરિબળ ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ ?
- (a) ઘટનાઓ અને વલણો
(b) ઘટનાઓ, વલણો અને સંજોગો
(c) ઘટનાઓ, વલણો, સંજોગો અને અપેક્ષાઓ
(d) સંજોગો અને અપેક્ષાઓ
- (5) _____ એ હેતુઓનું ઉચ્ચતમ સ્વરૂપ છે.
- (a) આંતરદષ્ટિ (Vision) (b) ધ્યેય
(c) જીવનધ્યેય (Mission) (d) લક્ષ્ય
- (6) ચક્રિય એકત્રીકરણની વ્યૂહરચનાનાં બે પ્રકાર છે જે _____ અને _____ છે.
- (a) પૂર્વચક્રિય અને સમાંતર એકત્રીકરણ
(b) પૂર્વચક્રિય અને પશ્ચાત ચક્રિય એકત્રીકરણ
(c) પશ્ચાત અને વૈવિધ્યકરણ એકત્રીકરણ
(d) વ્યૂહાત્મક અને વૈવિધ્યકરણ એકત્રીકરણ
- (7) નીચેનામાંથી કયું કંપનીલક્ષી વ્યૂહરચના સાથે સંબંધિત નથી ?
- (a) સ્થિરતા (b) વિકાસ
(c) છૂટા કરવા (d) પ્રતિભાવો
- (8) કઈ વિસ્તૃતીકરણની વ્યૂહરચના છે ?
- (a) નફાલક્ષી વ્યૂહરચના (b) વિસર્જનલક્ષી વ્યૂહરચના
(c) વિભિન્નકરણ વ્યૂહરચના (d) સમગ્રલક્ષી વ્યૂહરચના

(9) BCG શ્રેણિક વિશ્લેષણ પ્રમાણે, ધંધાકીય એકમને વધારે પ્રમાણમાં રોકડ-પ્રવાહ મળે છે પણ વિકાસ દર નીચો રહે છે તેને _____ કહે છે.

- (a) તારક-સ્થિતિ (b) કૂતરાની સ્થિતિ
(c) રોકડ-પ્રવાહ આપતી ગાય (d) એકપણ નહિ

(10) નીચેનામાંથી કોઈ એક વ્યૂહાત્મક વિશ્લેષણની પદ્ધતિ નથી :

- (a) વલણ વિશ્લેષણ (b) નિયતસંબંધ વિશ્લેષણ
(c) સમતૂટ વિશ્લેષણ (d) નિષ્ણાંતોનો અભિપ્રાય

(11) વ્યવસ્થાતંત્રીય માળખાનું સૌથી પ્રાથમિક માળખું કયું છે ?

- (a) વિભાગીય માળખું (b) શ્રેણિક માળખું
(c) કાર્યાનુસાર માળખું (d) ઉદ્યોગ સાહસિક માળખું

(12) નીચેનામાંથી કઈ વ્યૂહાત્મક અંકુશની પદ્ધતિ નથી ?

- (a) અમલીકરણ દરમિયાન અંકુશ (b) વિશિષ્ટ જાગૃતિ અંકુશ
(c) ધારણાઓ પરનો અંકુશ (d) ગુણવત્તા અંકુશ

(13) નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ એ વ્યવસ્થાતંત્રીય મૂલ્યાંકનની તુલનાત્મક વિશ્લેષણ પદ્ધતિ છે ?

- (a) સમતોલ રકોર કાર્ડ (b) ઐતિહાસિક વિશ્લેષણ
(c) SWOT વિશ્લેષણ (d) મૂલ્ય સાંકળ વિશ્લેષણ

(14) ધંધાકીય એકમનાં અસ્તિત્વનો મૂળભૂત હેતુ _____ છે.

- (a) આંતરદષ્ટિ (Vision) (b) જીવનધ્યેય
(c) હેતુ (d) લક્ષ્યાંક

Seat No. : _____

MC-109

May-2017

M.Com., Sem.-II

408 : Strategic Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory and figures to right indicate marks allotted to each question.

1. (A) Explain the process of strategic management. 7
- OR**
- What is mission ? Describe the characteristics of mission.
- (B) Answer any two from the following : 4
- (i) Write a note on strategic decision making.
- (ii) Discuss the characteristics of objectives.
- (iii) Explain the advantages of having a vision.
- (C) Answer one-two lines only. 3
- (i) What is strategic intent ?
- (ii) Define the term 'vision'.
- (iii) What is strategy ?
2. (A) Discuss the organization capability factors. 7
- OR**
- Briefly explain the business unit level strategy.
- (B) Answer any two from the following : 4
- (i) Explain the advantages and limitations of BCG matrix.
- (ii) What do you mean by SWOT analysis ?
- (iii) How is GE nine cell model superior to BCG model ?
- (C) Answer in one-two lines only. 3
- (i) What is environmental scanning ?
- (ii) What is VRIO framework ?
- (iii) What is horizontal integration strategy ?

3. (A) Describe the process of strategic choice.

OR

Discuss the subjective factors that influence strategic choice.

(B) Answer any two from the following :

(i) Explain the distinction between strategic plan and operational plan.

(ii) Write a note on : Strategic analysis.

(iii) Why are contingency strategies formulated ?

(C) Answer in one-two lines only.

(i) What is corporate portfolio analysis ?

(ii) What is rivalry among competitors ?

(iii) State the techniques of strategic analysis.

4. (A) Critically discuss the strategic business unit structure.

OR

Discuss the barriers to strategy implementation.

(B) Answer any two from following :

(i) Explain the difference between strategy formulation and strategy implementation.

(ii) Explain the process of operational control.

(iii) Write a note on : Difference between strategic control and operating control.

(C) Answer in one-two lines only.

(i) What is organizational structure ?

(ii) Write two advantages of matrix organization structure.

(iii) Which matters are included in functional plans and policies ?

5. Select the correct answer from the given alternatives.

(1) The term strategy was originated in _____ activities.

(a) Medical

(b) Mines

(c) Military

(d) Business

(2) The strategic management does not focus on one of the following organizational structure.

- (a) Functional structure
- (b) Matrix structure
- (c) Product structure
- (d) Geographic structure

(3) The strategic intent is important for _____

- (a) Technology-oriented company
- (b) Very large company
- (c) Small company
- (d) All of the above

(4) Which factors should be considered for an environmental scanning ?

- (a) Events and Trends
- (b) Events, Trends and Issues
- (c) Events, Trends, Issues and Expectations
- (d) Issues and Expectations

(5) _____ is the highest form of objective.

- (a) Vision
- (b) Goal
- (c) Mission
- (d) Target

(6) There are two types of vertical integration which are _____ and _____.

- (a) backward and horizontal integration
- (b) backward and forward integration
- (c) forward and diversificant integration
- (d) strategic and diversificant integration

(7) One of the following does not relate to the corporate level strategy ?

- (a) Stability
- (b) Growth
- (c) Retrenchment
- (d) Feedback

(8) Which is an expansion strategy ?

- (a) Profit strategy
- (b) Liquidation strategy
- (c) Diversification strategy
- (d) Turnaround strategy

- (9) According to BCG matrix analysis, business generating large amount of cash but having slow market growth rate is called _____.
- (a) Stars (b) Dogs
(c) Cash cows (d) None of these
- (10) One of the following is not a technique of strategic analysis.
- (a) Trend analysis (b) Regression analysis
(c) Break-even analysis (d) Expert opinion
- (11) The most elementary form of organization structure is _____.
- (a) Divisional structure (b) Matrix structure
(c) Functional structure (d) Entrepreneurial structure
- (12) Which one of the following is not a type of strategic control ?
- (a) Implementation control (b) Special alert control
(c) Premise control (d) Quality control
- (13) The following is a method of comparative analysis used for organizational appraisal.
- (a) Balanced scorecard (b) Historical analysis
(c) SWOT analysis (d) Value chain analysis
- (14) The basic purpose for the organization's existence is called _____.
- (a) Vision (b) Mission
(c) Goal (d) Target
-